

Caprinos eventyrlige verden 2 [2 DVD]

Caprinos eventyrlige verden 2 [2 DVD]

Caprinos eventyrlige verden fortsetter med Karius og Baktus i storform og en evig optimistisk Veslefrikk, men det er langt fra nok til å fylle to DVDer.

Caprinos eventyrlige verden 2

Ivo Caprino

Caprino Filmcenter AS

1949-1958

SF Norge

16:9 Fullskjerm

Dolby Digital 5.1, 2.0, mono

57 min.

2

4

Å huttemeitu

Hvert år avsluttes Kortfilmfestivalen i Grimstad med en utendørsvisning av Ivo Caprinos sjelsettende kortfilm

Karius og Baktus. Den garvede norske filmbransje forenes for en stakket stund i et talekor som samstemt utbasunerer «ikke gjør som mora di sier!» Det er en rørende hyllest til Ivo Caprino, og et tydelig bevis på at han treffer en nerve hos publikum med de to tanntrollene - selv 50 år senere.

Karius og Baktus er hovedsalgsargumentet for del 2 av Caprinos eventyrlige verden. De to trollene pryder omslaget (om enn i noe snauklippede versjoner), og kronologien kastes på sjøen når filmen fra 1955 åpner denne første av kortfilmpakkene som utgjør Caprinos eventyrlige verden. Det tar ikke lange tiden får man blir slukt av nostalgien fra «hine hårde dager», når den stakkato fortellerstemmen og de ennå mer stakkato bevegelsene til figurene gjør sin inntreden. At Caprino også makter å fylle generasjonskløfta er min datter på to og et halv et bevis på når hun gir følgende positive karakteristikk etter første møte med tanntrollene: «De er skikkelig tulle!»

Selv om

Karius og Baktus er kjær for de aller fleste, byr denne utgivelsen på bedre arbeid enn det tannpussepropagandaen leverer. Caprinos skikkelig gjennombrudd som filmskaper kom nemlig tre år tidligere, i 1952, med den første av eventyrfilmene;

Veslefrikk med fela. Fortellingen om unggutten Veslefrikk og hans ukuelige mot, kan nærmest sees på som en parallell til Caprinos ustoppelige tro på seg selv og sine evner. Belønningen for pågangsmotet fikk Caprino da filmen mottok pris for beste barnefilm ved filmfestivalen i Venezia i premiereåret.

Folkeeventyrene var en kilde til enorm inspirasjon for Caprino, og dette første forsøket på filmatisering viste seg meget vellykket.

Veslefrikk med fela viste at Caprino var en dyktig forteller, og at han mestret dramaturgiens prinsipper - kanskje for første gang ble film mer enn en teknisk øvelse for Caprino. I

Veslefrikk med fela er det historien som driver filmen, og klaviaturpatentet til Caprino overskygger ikke manuset. Godt hjulpet av Trygve Rasmussen har Caprino finslipt maskineriet til å gi dukkene en større bevegelsesfrihet enn tidligere, og det gir filmen en bedre flyt sammenliknet med de eldre produksjonene.

Utgivelsens øvrige filmer har et preg av kuriosa, og appellerer ikke like sterkt som åpningsfilmene.

Tim og Tøffe var Caprinos første dukkefilm, produsert i 1949, og bærer preg av at manuserarbeidet ikke har fått like mye oppmerksomhet som den tekniske gjennomføringen. Filmen er interessant i kraft av å være Caprinos debut, men utover dette blir den for stillestående og uengasjerende gjennom ni lange minutter.

På midten av 1950-tallet begynte Caprino å produsere enkelte oppdragsfilmer - først ut var *Klatremus i knipe* (1955) og deretter kom

Et hundeliv med meg (1958) - begge produsert for de nordiske sparebankene.

Et hundeliv fikk et romslig budsjett og Caprino grep sjansen til å øke figurgalleriet og gjøre dristigere produksjonsvalg. Resultatet er teknisk bedre enn mange av kortfilmene, men historien fremstår som ufullstendig og mangler drivet som preger

Veslefrikk med fela.

Etter en knapp time er filmdelen av utgivelsen over. Tatt i betraktning at utgivelsen består av to DVD-plater, så burde det blitt plass til mer film - det er tross alt filmene publikum higer etter uansett hvor godt ekstramaterialet måtte være. Sånn sett er denne kortfilmsamlingen den svakeste av de tre som utgjør Caprinos eventyrlige verden.

Karius og Baktus og

Veslefrikk med fela er norske filmklassikere, men jeg synes likevel denne utgivelsen er for tynn og det burde vært inkludert flere kortfilmer.

Kanskje Remo Caprino burde ha samlet flere av farens arbeider på hver DVD i den eksklusive samleboxen som utgjør Caprinos eventyrlige verden. Da ville det fremstått som et mer sympatisk prosjekt. Sånn som utgivelsen fremstår i dag, ligner det mest på ivrig melking av norsk films helligste ku.

Utgivelsen:

Denne andre DVD-utgivelsen i serien

Caprinos eventyrlige verden forholder seg til samme utgivelsesmal som de øvrige tre DVDene - det vil si et glørete designuttrykk og en adjektivrik tekstutforming. Det kan kanskje virke vel pirkete, men i mine øyne forringes utgivelsen av disse grepene. Omslaget med Karius og Baktus kan føres som eksempel, hvor begge tanntrollene ser nyfriserte og digitaliserte ut, sammen med en i overkant glinsende tanngard i bakgrunnen. Det er milevis fra Ivo Caprinos røffe dukkeuttrykk.

På innholdssiden fortsetter Remo Caprino mishandlingen av sin fars arbeider, og tar seg kunstneriske friheter i restaureringsarbeidet og overføringen til 16:9-formatet. Kuttene i bildet og de nye kamerabevegelesene er ikke like tydelige som på *Flåklypa Grand Prix*, simpelthen fordi materialet på denne utgivelsen er ikke like godt innarbeidet i den norske ryggmargen som det er med *Flåklypa*. Dermed virker kuttene i bildet mindre provoserende. Bildet i seg selv er godt restaurert, og overføringen til DVD-formatet er gjort med følsomhet. Det er få komprimeringsfeil å skue underveis, selv om bildet krakelerer noe i de mørkeste partiene.

Lydsiden er også restaurert og i de fleste tilfeller presentert i Dolby Digital 5.1. Ikke like overveldende i dette utvalget som ved

Flåklypa-utgivelsen, men likevel godt utført. Heldigvis har Remo Caprino hatt vett nok til å la de originale lydsporene også være tilgjengelig for puristene. Det er hevet over min forstand hvorfor det samme ikke er gjort med bildet.

Ekstramaterialet på denne utgivelsen domineres av det nesten timeslange TV-programmet Er de levende tro produsert av NRK i 1964. TV-karakteren Televimsen er gjennomgangsfigur i programmet, og man får en rundtur i det den gang nye Caprino-studioet på Snarøya og et møte med folkene bak kameraene. Programmet er både interessant som tidsbilde og for å se hvilken unik posisjon Caprino hadde i norsk film på begynnelsen av 60-tallet.

Det øvrige ekstramaterialet kretser rundt Televimsen. Vi får se to klassiske innslag fra 1964, da denne rappkjefte figuren fungerte som en slags politisk kommentator som fremmet saker og synspunkter som eller ikke fikk slippe igjennom på statskanalen. Dessuten gjenlives Televimsen i to omganger - først i sin opprinnelige form i 1982 og så i digital form i 2002. I det siste tilfellet er det Remo Caprino som planlegger å gjøre en digital versjon av Televimsen og lansere ham som snakkeprogramvert. Heldigvis ble ikke det noe av - de ni minuttene som presenteres her er begredelige på grensen til amatørisme.

Utgivelsen inkluderer også noen såkalte «eastereggs» og tilgang til diverse artikler via internett.

Sammenliknet med de øvrige utgivelsene i

Caprinos eventyrlige verden fremstår denne som den svakeste på innholdssiden.

Veslefrikk med fela og

Karius og Baktus er filmhistoriske perler som holder høy kvalitet, men det øvrige materialet er mest interessant for komplettister. For å få full valuta for pengene burde utgivelsen inneholdt flere av

de klassiske kortfilmene til Caprino.

PS Med utgivelsen følger et hefte med utdrag fra en artikkel Per Haddal skrev for Oslo Animation Festival i 1999, da Ivo Caprino var festivalens hedersgjest. Artikkelen i sin helhet kan du lese ved å følge link til norskanimasjon.no

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 15.01.06

Takk til SF Norge for anmeldereksemplar.

Relaterte utgivelser:

[Caprinos eventyrlige verden - Flåklypa Grand Prix](#)

Ja

[Caprino 2 cover;](#)